

УДК 664.8/9

Ірина Назарко, Юлія Мазур

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

СУЧАСНІ ПАКУВАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ЗБЕРІГАННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Iryna Nazarko, Yuliia Mazur

MODERN PACKAGING MATERIALS FOR STORAGE FOOD PRODUCTS

Сучасні пакувальні матеріали відіграють важливу роль не тільки для зберігання харчових продуктів, але й для формування асортименту товарів та їх іміджу. Споживачі реагують на такі властивості упаковки як: зручність у користуванні, колір, форма, дизайн, логотип тощо. Сучасна упаковка крім захисної виконує ще й такі функції як: інформаційна (про продукт і його виробника), дозувальна (показує кількість продукту), маркетингова (привертає увагу і спонукає до купівлі продукту). В останні роки пріоритетною стає й екологічна функція упаковки, що спрямована на створення нових природних матеріалів, які легко утилізувати після використання. Тому сьогодні пакувальна індустрія та харчова промисловість тісно взаємопов'язані у напрямі створення якісних харчових продуктів у надійній та функціональній упаковці.

Сучасна харчова промисловість використовує такі пакувальні матеріали:

– **вакуумна упаковка** з безповітряним простором навколо продукту, в якому не розмножуються шкідливі мікроорганізми. Використовується для продуктів, які швидко псуються (м'ясні та рибні вироби, сири, соуси тощо). Крім подовження терміну зберігання, запобігає втраті маси та аромату харчових продуктів;

– **упаковка в модифікованій атмосфері** заповнена інертним або іншим газом, залежно від виду упакованого продукту. Так, кисень (O_2) пригнічує ріст аеробних мікроорганізмів, збільшуючи термін придатності харчових продуктів; азот (N_2) використовується в якості стабілізуючого газу для підтримки обсягу упаковки, захисту під час обробки або в транспортній упаковці; вуглекислий газ (CO_2) реагує з водою з утворенням карбонатної кислоти, яка сприяє зниженню рН, що пригнічує ріст мікроорганізмів. Зараз цей тип упаковки поєднують з системою «активної упаковки»;

– **асептична упаковка** з антибактеріальною обробкою, біостійка, призначена для харчових продуктів з тривалим терміном зберігання. Запобігає швидкому псуванню продуктів і забезпечує довгий термін зберігання без використання консервантів;

– **«активна упаковка»** містить спеціальні добавки (поглиначі газів і вологи, ароматизатори, антимікробні та ферментні препарати), що сприяють поліпшенню товарного вигляду і збереженню органолептичних властивостей харчової продукції.

Перспективними вважаються «активні» оболонки, як їстівні покриття. Їх плівкоутворюючою основою є полісахариди з природного крохмалю, целюлози, картоплі, зернових культур тощо. Такі їстівні плівки захищають продукт від втрати маси і створюють певний бар'єр для проходження кисню, вологи, світла. Вони характеризуються високою сорбційною здатністю, особливо щодо таких шкідливих сполук як іони металів та радіонукліди. Якщо в їстівну плівку додати ароматизатори і барвники, то можна регулювати органолептичні властивості харчових продуктів. Їстівна «активна» оболонка здатна утримувати біологічно активні речовини (макро- і мікроелементи, вітаміни) і, відповідно, збагачувати продукти харчування необхідними нутрієнтами.

Отже, сучасні пакувальні матеріали для харчових продуктів повинні не лише приваблювати споживача своїм зовнішнім виглядом, але й забезпечувати якість упакованої продукції, безпеку для життя і здоров'я людей та не забруднювати довкілля.